

ViewControllers

IZA, Martin Hrubý, FIT VUT, 2019

Co je ViewController (VC)

- Je to prvek konceptu M-V-C.
- Není zobrazovaným prvkem, ale **vlastní View**.
- Programování aplikací = programování VC.
  - ... a modelů. Data a procesy reagují na potřeby VC.
  - Neuvažujeme tvorbu vlastních *elementárních* View.
  - Předpokládáme tvorbu vlastních *složených* View, typicky děděním. Velmi typicky vlastní *UITableViewCell*.

Smysl VC

- Aktualizuje obsah *Views* podle změn v *Modelu*.
- Reaguje na události pocházející z *Views*.
- Aktualizuje geometrii *Views* (iOS / macOS).
  - Rotace, vkládání do superview, dynamika rozložení prvků.
- Spolupracuje s dalšími VC aplikace.
  - Je UIResponder — je v řetězci zpracování události.
  - Předávání řízení — kdo je adresátem toku událostí.

Návrh UI pro ViewController

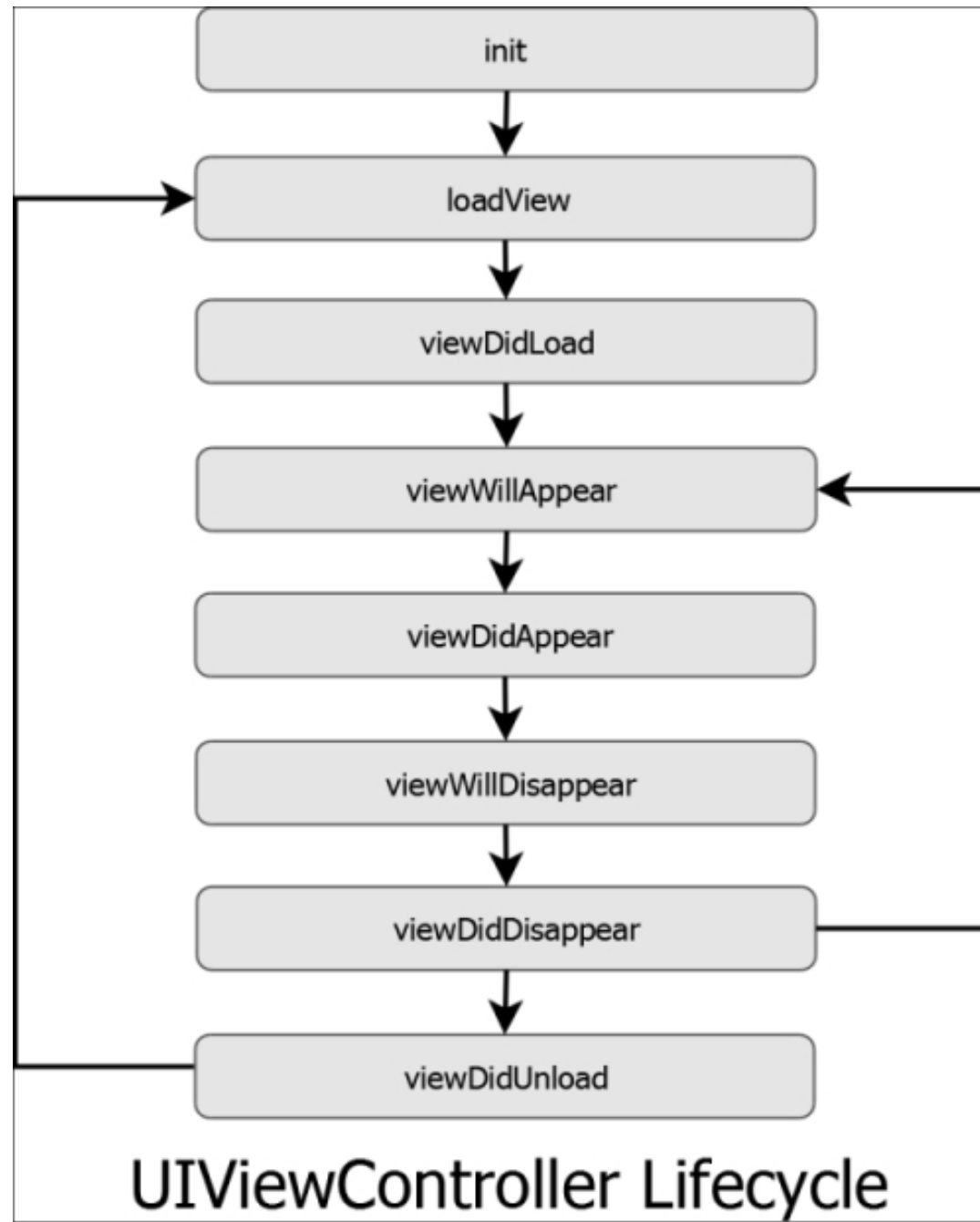
- Rozmístění UI prvků (layout, geometrie, constraints). Interface Builder (IB).
  - IB: návrh VC a jeho View! IB tvoří dva prvky.
- Propojení na kódovou část (IBOutlet, IBAction).
- Je to filozofie přístupu k projektu:
  - Programově konstruovat (komponenty & layout),
  - Interface builder (XIB / NIB) — pro jednotlivé VC.
  - StoryBoard — komfortní pro jednoduché aplikace.

Instanciacie VC

- Programem v kódu.
- Storyboard — XIB (NIB), Storyboard.
  - Automatizace správy viewControllerů.
  - XIB (XML doc), NIB (NextStep IB) — kompilát z XIB.

```
//  
let story = UIStoryboard(name: "Main", bundle: nil)  
let controller = story.instantiateViewController(withIdentifier:  
"mujModalek")  
  
// instanciacie MUJV : UIViewController  
// XIB: mujv.xib  
let mujv = MUJV(nibName: "mujv", bundle: nil)  
  
//  
self.navigationController?.pushViewController(mujv, animated: true)
```

Životní cyklus ViewController

loadView

- Instanciacie VC. Pak fáze *loadView*:
  - Z metadat (NIB / Storyboard) se instancují další komponenty.
  - Propojí se komponenty s VC (*IBOutlet*, *IBAction*).
- Pak je VC ve stavu *viewDidLoad*:
  - Do *IBOutlets* už lze zapisovat.
- LoadView se provádí až při aktivaci (present) VC (je to lazy...).

Poznámka: kdo koho vlastní?

- Mít přehled o vlastnictví objektů v aplikaci rovná se mít aplikaci pod kontrolou.
  - *UIWindow* vlastní *rootViewController*,
  - každý VC vlastní View, View tvoří hierarchii (subviews včetně vlastnictví),
  - VC vlastní jiný VC,
  - data vlastní buď AppDelegate nebo VC,
  - specialita bude vlastnictví procesů (GCD, Operation, fronty).
- Budeme vlastnictví stále zkoumat.

Forma referencování Outlets

- Vlastníkem Outletu je View, ne VC.
  - (Co se stane, když outlet odstráním ze superView?) setHidden.
- @IBOutlet var textik : UILabel!
  - strong reference s garantovanou / předpokládanou hodnotou
- @IBOutlet weak var textik : UILabel!
  - weak — připouští NULL, specifikace "!" je pochybná (impl.)
- @IBOutlet weak var textik : UILabel?
  - dává smysl

Forma referencování Outlets

- Bylo by možné referencovat IBOutlety styly:
  - unowned, unowned(unsafe) — ??
  - VC (zprostředkovaně) vlastní Outlets, dostane je až po `loadView()`, vždy je bude mít, přesto se má ?. přistupovat.
- Odložené načtení (finální konstrukce) VC je v UIKit tradiční (instanciovat / prezentovat VC).
  - Tady můžeme pochybovat, zda-li je to souladu s filozofií Swiftu: IBOutlet let x, hodnoty známé při konstrukci VC.

UI* třídy odvozují z NSObject

- Jak asi může *UIViewController* v metodě *loadView()* zapisovat do IBOutlet navazující uživatelské třídy?
- KVC — `setValue(_ val: Any, forKey: String)`
- Koncepty Foundation jsou věčné :)

```
// po instanci DetailVC máme hodnotu typu DetailVC,  
// do které UIViewController::loadView() zapisuje  
class DetailVC: UIViewController {  
    //  
    @IBOutlet weak var textik: UITextField!
```

Zahájení činnosti VC

- Někdo ho "musí nějak spustit".
  - *UIWindow* — *rootViewController*. Implicitně.
  - Explicitně — VC na nějakou událost prezentuje jiný VC.
- *Spustí ho jiný VC* (Navigation, TabBar).
  - *show / present VC*.
  - modální (účelový) — přebírá kontrolu.
  - *navigation / tabbar* — VC je zakomponován do *nav / tab VC*.

Modální prezentace

- Spuštění: programově nebo Storyboard.
  - Lze pomocí "segue" ([segvej]), plynule přejít.
  - VC přebírá kontrolu, tj. musí sám sebe ukončit a vrátit řízení.
- Ukončení: programově.
  - `self.dismiss(animated: completion:)`,
  - `dismiss(animated: ) { escaping-closure }`
  - Předat zprávu původnímu VC, např. data.

Prezentace modálně

```
class MujModal: UIViewController {  
    //  
    @IBAction func butt() {  
        ///  
        self.dismiss(animated: true, completion: nil)  
    }  
}  
  
class ViewController: UIViewController {  
  
    @IBAction func buttRUN() {  
        //  
        let story = UIStoryboard(name: "Main", bundle: nil)  
        let controller = story.instantiateViewController(withIdentifier:  
"mujModalek")  
  
        present(controller, animated: true, completion: nil)  
    }  
}
```

```
private extension UIStoryboard {  
  
    static func main() -> UIStoryboard { return UIStoryboard(name: "Main", bundle: Bundle.main) }  
  
    static func leftViewController() -> SidePanelViewController? {  
        return main().instantiateViewController(withIdentifier: "LeftViewController") as? SidePanelViewController  
    }  
  
    static func rightViewController() -> SidePanelViewController? {  
        return main().instantiateViewController(withIdentifier: "RightViewController") as?  
SidePanelViewController  
    }  
  
    static func centerViewController() -> CenterViewController? {  
        return main().instantiateViewController(withIdentifier: "CenterViewController") as? CenterViewController  
    }  
}
```

Přechod na jiný VC: předání dat

- Předpokládáme režim Master-Detail:
  - MasterVC spustí DetailVC a **předá do něj data**,
  - DetailVC vykoná svou akci, **předá data do MasterVC**,
  - DetailVC předá řízení zpátky do MasterVC.
- Implementačně:
  - Ručně — instanciací VC,
  - StoryBoard a `prepareForSegue`,
  - maximální znovu-použitelnost kódu! Specificky v macOS!


```

class DetailVC: UIViewController {
    //
    @IBOutlet weak var textik: UITextField!
    var obsahModelModal: String!
    // rusim DetailVC, vracim rizeni zpatky
    @IBAction func buttDone(sender: AnyObject) { dismiss(animated: true) }
    //
    override func viewDidLoad() {
        //
        super.viewDidLoad()
        // Predpokladam mi nekdo nastavil
        textik.text = obsahModelModal
    }
}
//
class MasterVC: UIViewController {
    // datovy obsah
    var obsahModel: String = "Ahoj"
    //
    @IBAction func butt(sender: AnyObject) {
        //
        let sb = UIStoryboard(name: "Main", bundle: nil)
        // pokud nelze as! DetailVC, at to slitne
        let vc = sb.instantiateViewController(withIdentifier: "mujModalek") as! DetailVC
        // 1) jeste neprobeklo viewDidLoad na DetailVC
        vc.obsahModelModal = obsahModel
        // prezentovat = 1) Nacist UI, 2) predat rizeni
        present(vc, animated: true) {
            //
            print("Ted je DetailVC viditelny")
            // 2) Tady uz zapisujeme do vnitriho objektu DetailVC
            vc.textik.text = "Ahoj podruhe"
        }
    }
}
}

```

VC jako funkce(vstup) -> výstup

- Znovupoužitelnost VC, tj. nezávislost na okolním kódu aplikace.
  - Máme VC-A volající VC-X,
  - Máme VC-B volající VC-X,
  - Do kterého VC (A/B) má programově X vracet odpověď?
- VC pracuje nad strukturou vstupních dat.
- VC delegátsky vrací strukturu výstupních dat.

```

protocol DetailVCDelegate : AnyObject {
    //
    func finished(result: DetailVCData);
}

struct DetailVCData {
    //
    var obsah: String
    weak var delegate: DetailVCDelegate?
}

class DetailVC: UIViewController {
    //
    @IBOutlet weak var textik: UITextField!
    var data: DetailVCData = DetailVCData(obsah: "None", delegate: nil)
    // rusim DetailVC, vracim rizeni zpatky
    @IBAction func buttDone(sender: AnyObject) {
        //
        data.obsah = textik.text ?? "none"
        // callback je async!!!
        dismiss(animated: true) { self.data.delegate?.finished(result: self.data) }
    }
    //
    override func viewDidLoad() {
        //
        super.viewDidLoad()
        // Predpokladam mi nekdo nastavil
        textik.text = data.obsah
    }
}

```

```
struct DetailVCData {
    //
    var obsah: String
    var delegate: ((DetailVCData) -> ())?
}
//
class DetailVC: UIViewController {
    //
    @IBOutlet weak var textik: UITextField!
    var data: DetailVCData = DetailVCData(obsah: "None", delegate:
nil)
    // rusim DetailVC, vracim rizeni zpatky
    @IBAction func buttDone(sender: AnyObject) {
        //
        data.obsah = textik.text ?? "none"
        //
        dismiss(animated: true) { self.data.delegate?(self.data) }
    }
    //
    override func viewDidLoad() {
        //
        super.viewDidLoad()
        // Predpokladam mi nekdo nastavil
        textik.text = data.obsah
    }
}
```

```

class MasterVC: UIViewController {
    // datovy obsah
    var obsahModel: String = "Ahoj"
    //
    @IBAction func butt(sender: AnyObject) {
        //
        let sb = UIStoryboard(name: "Main", bundle: nil)
        // pokud nelze as! DetailVC, at to slitne
        let vc =
sb.instantiateViewController(withIdentifier: "mujModalek")
as! DetailVC
        // 1) jeste neproběhlo viewDidLoad na DetailVC
        vc.data = DetailVCData(obsah: "Ahoj") {
            // Typ "dt" je zřejmy, [weak self]!
            dt in self.obsahModel = dt.obsah
        }
        // prezentovat = 1) Nacist UI, 2) predat rizeni
        present(vc, animated: true)
    }
}

```

Pozn.: předávání zpráv mezi VC

- Synchronní / asynchronní — typicky přes `DispatchQueue`.
- Velmi typicky předáváte zprávu do VC, který:
  - není viditelný — je "pod vámi" v zásobníku `NavVC`.
  - už nemusí existovat — delegáti / closures — `weak / weak self`.
  - logické napojení na akce do Modelu — klást důraz na oddělení Modelu od VC (globální správa otevřených souborů, síťových spojení apod.).
  - Pozn.: closures jsou fajn, ale můžou totálně rozbít kód aplikace.

Storyboard, Seque

- Obecnější mechanismus definice přechodů mezi VC:
  - na stisk tlačítka, označení buňky TableView, ...
  - metadata přechodu VC->VC, tzv. segue,
  - `prepareForSegue(segueMetadata, sender)`.
- Segue: metadata přechodu:
  - source, destination (**nově instancovaný!!!**), identifier.
  - Styl Master-Detail: segue generuje novou instanci Detail.

Segue tam...

```
//  
class MasterVC: UIViewController {  
    // datovy obsah  
    var obsahModel: String = "Ahoj"  
  
    // akce byla navazana na tlacitko (namisto IBAction)  
    override func prepare(for segue: UIStoryboardSegue, sender:  
Any?) {  
        // test: nazev segue a podminely downcast na DetailVC  
        if segue.identifier == "gotoDetail",  
            let _vc = segue.destination as? DetailVC {  
                // _vc je ve stavu init (neni jeste "loaded")  
                _vc.data = DetailVCData(obsah: obsahModel) {  
                    // Typ "dt" je zrejmy, [weak self]!  
                    dt in self.obsahModel = dt.obsah  
                }  
            }  
        /// else????  
    }  
}
```


Segue zpět...

- Konvenčně: tlačítko, IBAction, předání dat, dismiss(...)
- Lze i pomocí segue (pozor: znovu se alokuje cíl).

```
// uzivatelsky definovany segue
class DismissSegue: UIStoryboardSegue {
  // akce na segue
  override func perform() {
    //
    let controller = self.source as UIViewController
    controller.dismiss(animated: true, completion: nil)
  }
}
```

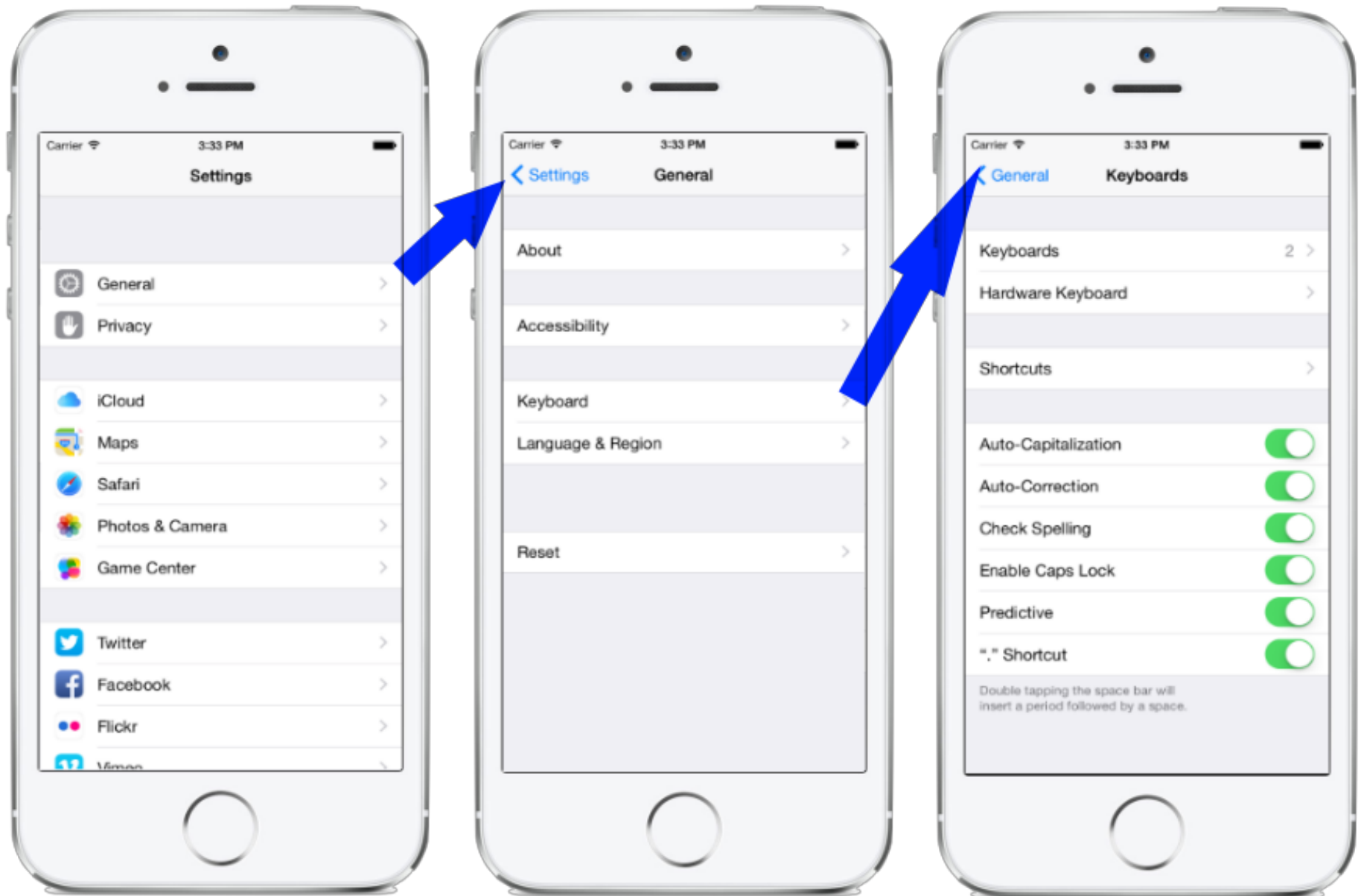
VC nad sdíleným objektem (ref)

- *MasterVC* předá do *DetailVC* referenci na sdílený objekt.
- *DetailVC* zapíše do sdíleného objektu.
  - Typicky nad `NSManagedObject` (CoreData).
- Je potřeba, aby *MasterVC* dostal explicitní zprávu o návratu z *DetailVC*?
  - Uvidíme. `NSFetchedResultsController`. `NSArrayController`.

Kontejnerové VC

- UINavigationController: zásobníkový.
  - push / pop.
  - Přidává horní tlačítkovou lištu. Tlačítko pro návrat (!!!).
  - Kdykoli chcete horní lištu, chcete NavVC.
- TabBarController:
  - spodní lišta s ikonkami (tlačítka).
  - Ikonka (TabBarItem) — název, obrázek, VC.
- Kombinace TabBarController / Navigation.
  - Horní a spodní lišta. NVC pro každý VC TabBarItem.

Navigation VC

NavigationController

- Tlačítková lišta. Přidání tlačítka (UI Builder, programově).
  - Dynamika tlačítek. *navigationItem.left/right*
- Uživatelský VC je "embedded" v NVC.
  - *UIViewController* dodává vypočtené property:
  - *navigationItem* — přístup na tlačítkovou lištu
  - *navigationController: UINavigationController?*
  - Segue: typ "Show (e.g. push)".

NavigationController

- Pole odložených VC (stack), *rootViewController*.
- Operace:
  - `_mount(vc)` — `view.addSubview(vc.view)`
  - `_unmount(vc)` — `vc.view.removeFromSuperview()`
  - `push(vc)` — `unmount(původní)`, `mount(vc)`
  - `pop()` — `unmount(současný)`, `mount(poslední ve stack)`.

NVC, _unmount(vc)

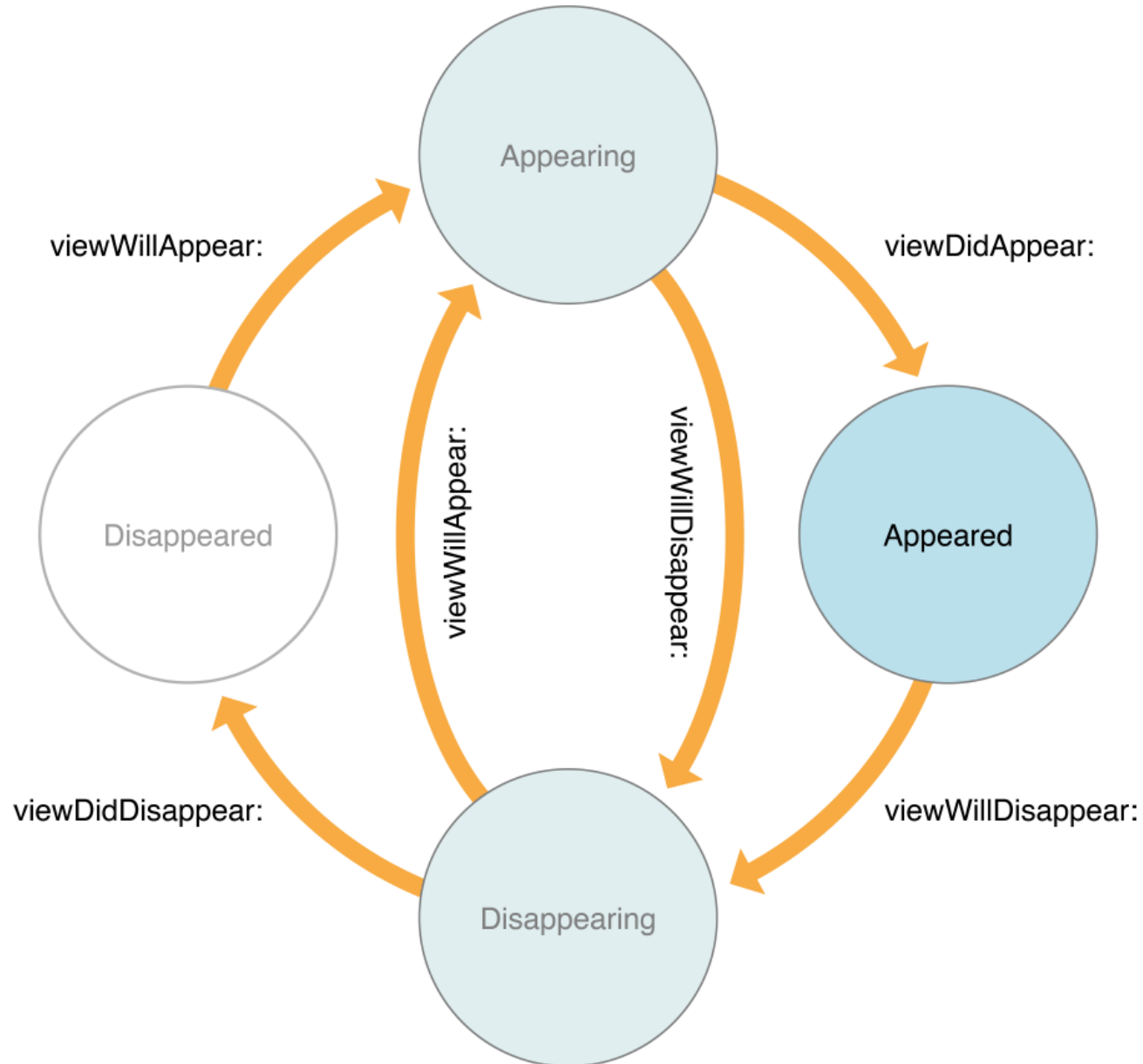
- Deaktivace původního vc : UIViewController:
  - vc.willMove(toParentViewController: nil)
  - vc.view.removeFromSuperview()
  - vc.removeFromParentViewController()
- Pozn.: výměnu views (starý / nový) lze provést animovaně.

NVC, _mount(nvc)

- Aktivace nového VC, nvc:
  - addChildViewController(nvc)
  - view.addSubview(nvc.view)
  - nvc.view.frame = view.bounds
  - nvc.view.autoresizingMask = [.flexibleWidth, .flexibleHeight]
  - nvc.didMove(toParentViewController: self)

Životní cyklus zobrazování VC

viewWill / Did...

- *viewDidLoad()* — dodělavky do UI, inicializace hodnot UI-komponent.
- *viewWillDisappear* — zpráva o tom, že VC.view bude odstraněn ze svého superView.
  - Uklidit po sobě. Předat data. (*isMovingFromParent*)
  - Korektně: **func** willMove(toParent parent: **UIViewController?**)
  - Korektně: explicitní "back-Button" s vlastní obsluhou.
- *viewWillAppear* — nepoužívat pro převzetí dat.

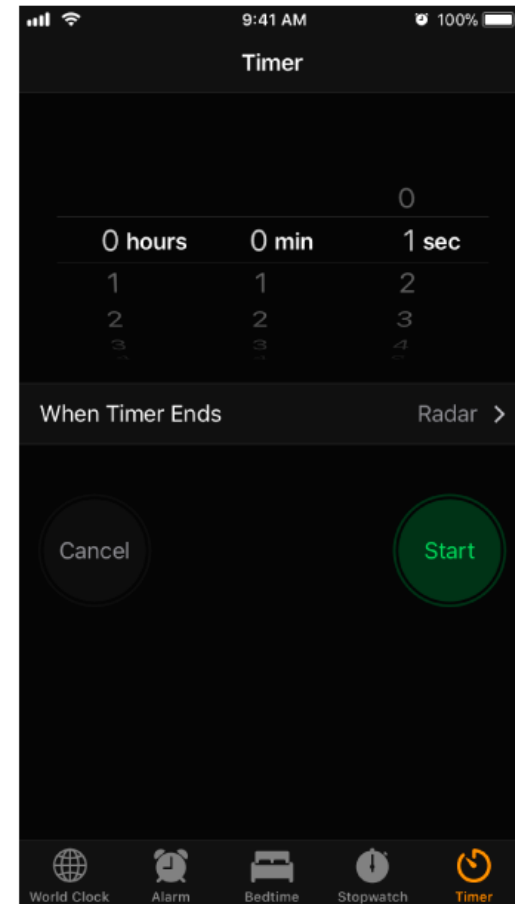
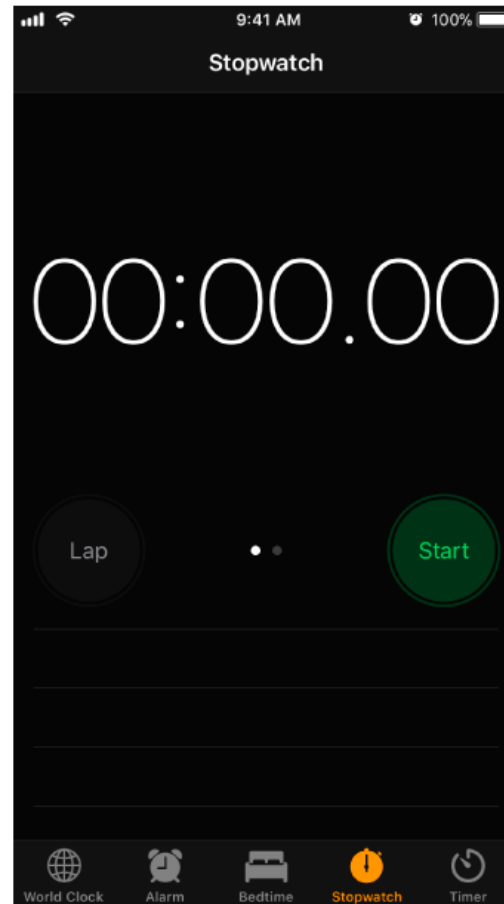
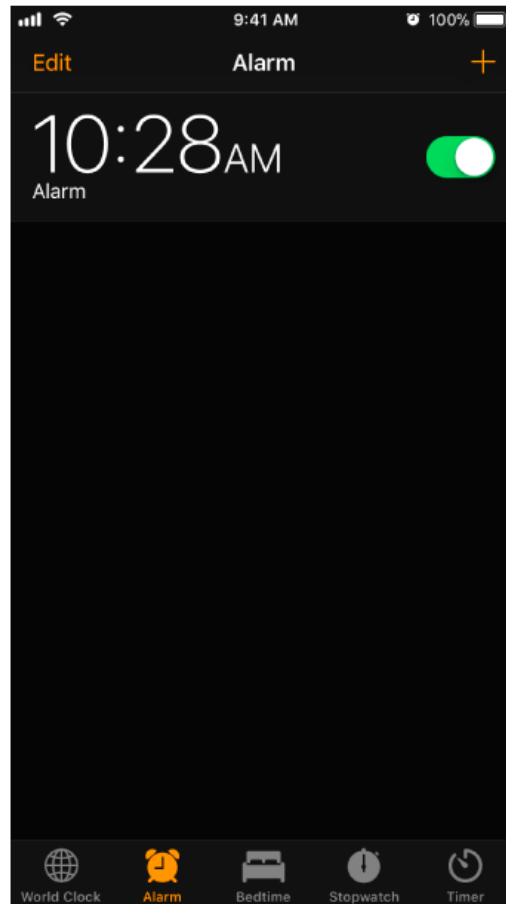
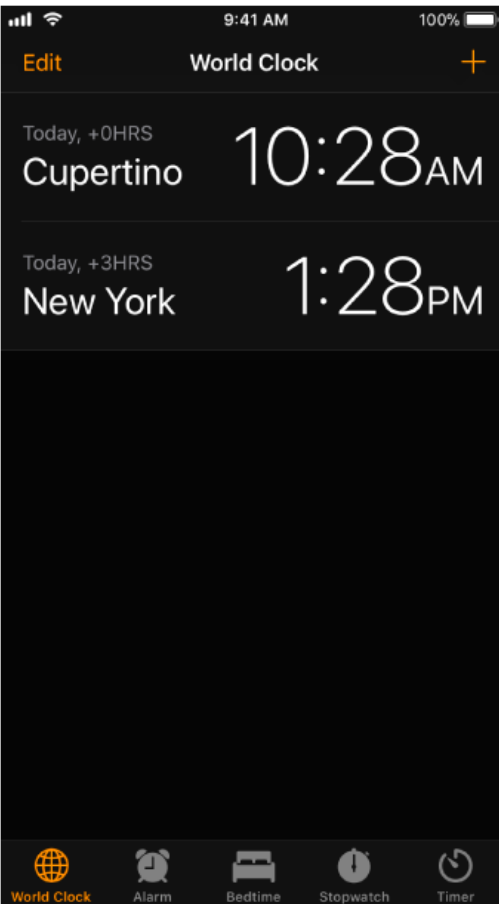
Navigation, tlačítka

```
class MasterVC: UIViewController {
    //
    var _buttDone: UIBarButtonItem?
    //
    @objc func loadDoc(_ sender: AnyObject) {
        _buttDone?.isEnabled = false
        // naplanuj nejakou praci do vedlejsiho vlakna
        DispatchQueue.global().async {
            // ... simulujeme si praci 3s delay
            Thread.sleep(forTimeInterval: 3)
            // do hlavniho naplanuj znovu-povoleni tlacitka
            DispatchQueue.main.async {
                //
                self._buttDone?.isEnabled = true
            }
        }
    }
}

override func viewDidLoad() {
    //
    super.viewDidLoad()
    // programova instanciace
    _buttDone = UIBarButtonItem(barButtonItemSystemItem: UIBarButtonItem.SystemItem.action,
                                target: self,
                                action: #selector(loadDoc(_:)))

    // navigationItem je vypoctena property v UIViewController
    self.navigationItem.rightBarButtonItem = [_buttDone!]
}
```

TabBar VC

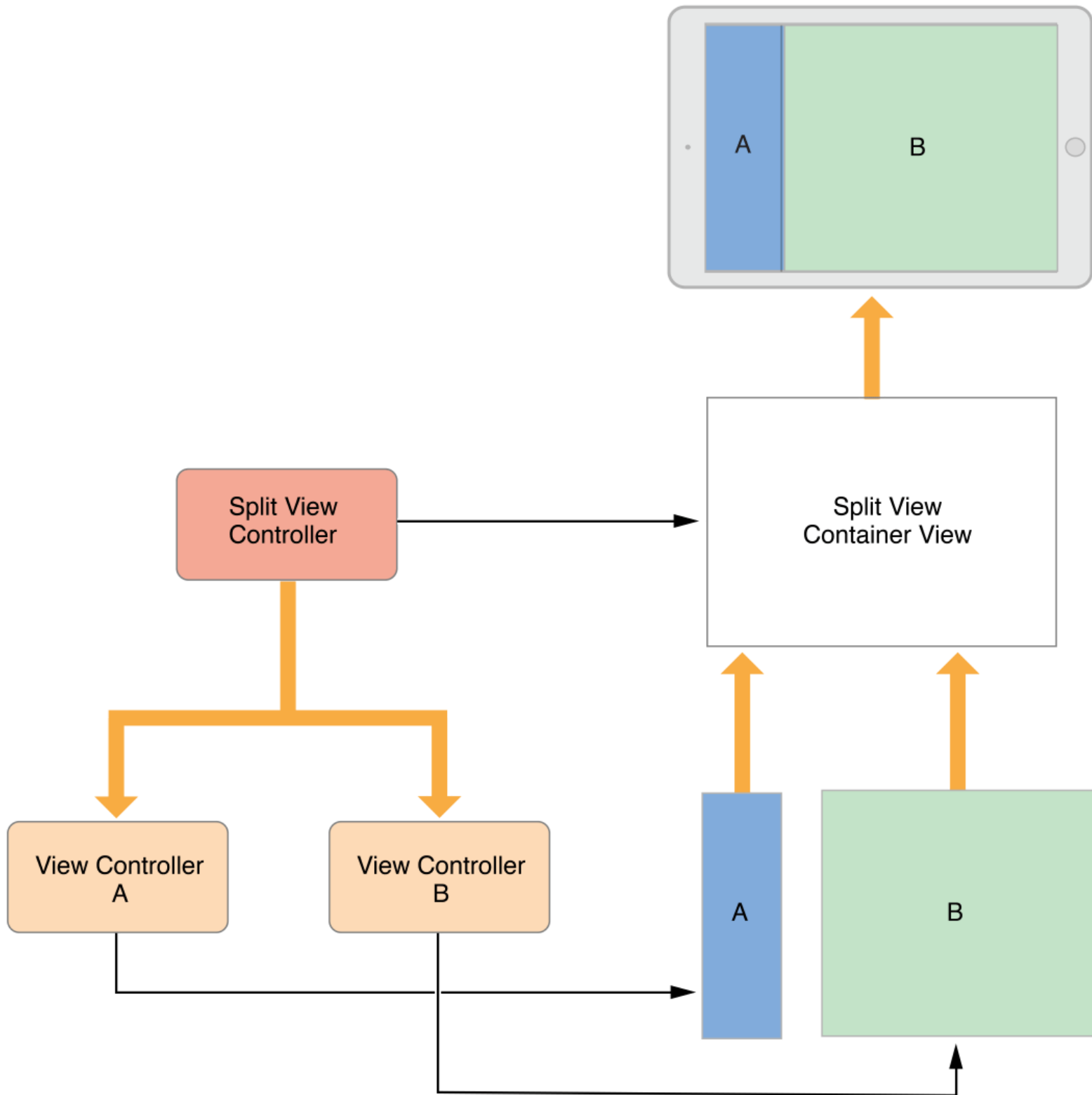

Přehled základních VC

- *NavigationVC* — kontejner VC. Zavádí horní lištu (tlačítka). Obaluje jiný VC.
- *TabBarVC* — pevně stanovený rozsah VC. Spodní tlačítková lišta.
- *TableViewController* — tabulka / seznam.
- *SplitViewVC* — řídí geometrii více VC.
  - Zejména v aplikacích pro macOS.
- VC má `properties` na ref příp. kontextu VC.

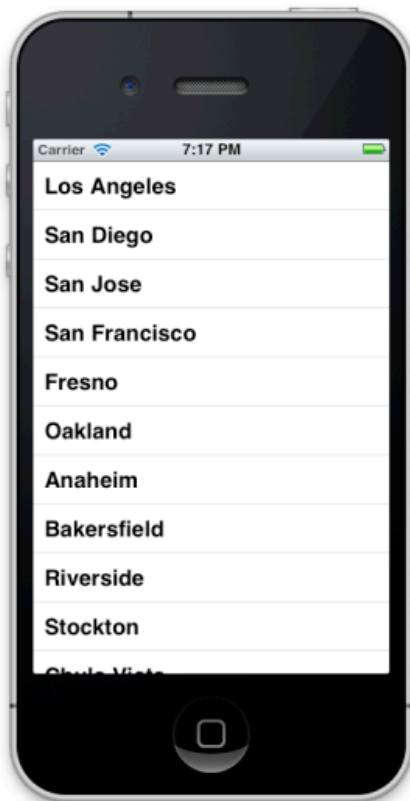
TabBarVC

- StoryBoard. Programově (TabBarItem).
- VC jednotlivých "tabs" se načítají (loadView) odloženě (lazy).
- Lze detekovat přepnutí tabů:
  - UITabBarControllerDelegate. Ne pomocí viewWill/did.
  - Detekovat přepnutí, odchytit, poslat do tabu zprávu.

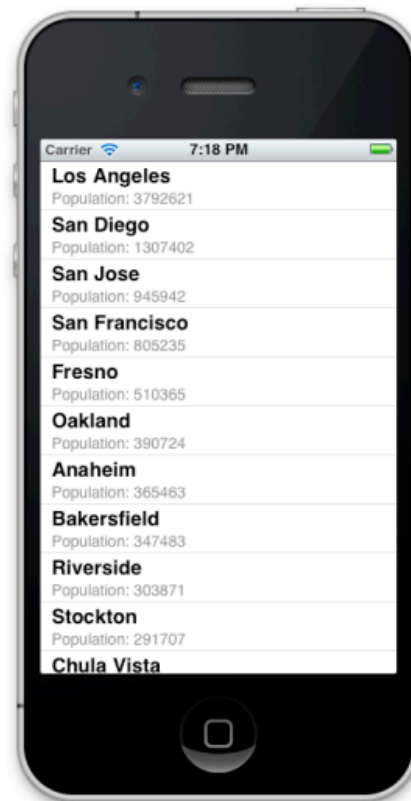

Table View Controller

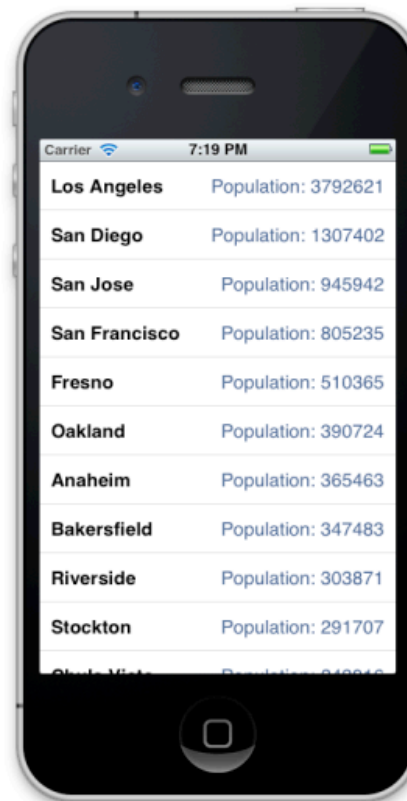
- Nejdůležitější prvek UI iOS.
- Seznam buněk (TableViewCell).

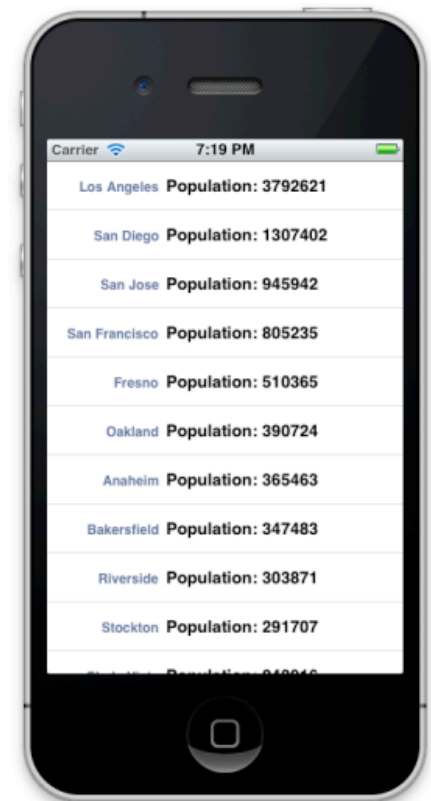
UITableViewCellStyleDefault

UITableViewCellStyleSubtitle

UITableViewCellStyleValue1

UITableViewCellStyleValue2

Tabulka jako koncept

- *TableView* — *View*, dotazuje se přes *dataSource* / *delegate*.
- *TableViewDataSource* — topologie tabulky, obsah.
- *TableViewDelegate* — geometrie, události, povolení k ...
- *TableViewController* — VC implementující *dataSource* a *delegate*.
- Zapojení *TableView* v aplikačním VC:
  - Aplikační VC odvozuje od TVC, nahrazuje vybrané metody *dataSource* / *delegate*.
  - Aplikační VC má TV jako *subView* a tvoří *dataSource*. Co *delegate*?

Život jedné buňky...

- Buňka `UITableViewCell` je instanciována a je:
  - používaná tabulkou, pak má `indexPath` (dotazy na `TableView`).
  - nepoužívaná tabulkou, (nemá `indexPath`, nemá `superview`, je v poolu tabulky).
- Přechody:
  - `prepareForReuse()` — při alokaci z poolu.
  - Zařazení do tabulky.
  - `(removeFromSuperview())` — přechází do poolu.)
  - since iOS 6.0>>> `(void)tableView:(UITableView *)tableView didEndDisplayingCell:(UITableViewCell *)cell`

Kontext buňky

- Objekt tabulky — analýza superviews.
- IndexPath v tabulce — ukládat v buňce jen velmi obezřetně nebo vůbec.
- VC tabulky.

```
extension UIView {  
    //  
    func getView<T:UIView>(type: T.Type) -> T? {  
        //  
        guard let _sv = superview else { return nil }  
        //  
        return (_sv as? T) ?? _sv.getView(type: type)  
    }  
}
```

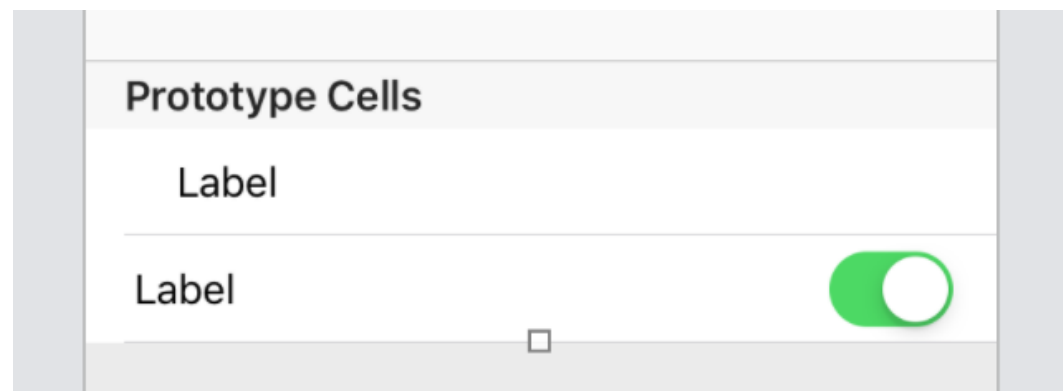
Datový model Tabulky

- `table.reloadData()`:
  - Tabulka zjistí 1) sekce, 2) počty řádků — model obsahu.
  - Pak je její model obsahu **dogmatem** do dalšího **`reloadData()`**.
  - Dualita `dataSource` a vnitřní model tabulky. Šéfuje tabulka.
  - Možno tabulce zadávat změny: `add / remove row / section`.

```
extension UITableViewCell {  
    //  
    var myIndexPath: IndexPath? {  
        //  
        return tableView(self)?.indexPath(for: self) ?? nil  
    }  
}
```

Uživatelská buňka

- Odvozeno od UITableViewCell.
- Prototyp v IB, v kontextu Tabulky:
  - Její třída. Její reuse-id.
  - IBOutlety, napojení. Konfigurace ve VC.
- (Datový) model pro buňku.

Model pro buňku

- Buňka má zobrazovat nějakou hodnotu, tj. hodnot lze předat, uložit...

```
// struct/class
class DatabaseItem {
    //
}

// bunka
class CellForDI: UITableViewCell {
    //
    weak var model: DatabaseItem?

    // volano z dataSource TVC
    func selfConfig(withDI: DatabaseItem) {
        //
        model = withDI
        // inicializuj IBOutlet
    }
}
```

Události z buňky

- Posílat do buňky. Pak z buňky:
  - delegátství (protokol), closure.
  - Zprávy jdou pochopitelně z MainThread.

```
//  
class MySwitchCell : UITableViewCell {  
    //  
    @IBOutlet weak var textik: UILabel!  
    @IBOutlet weak var swi: UISwitch!  
    // udalost od objektu "swi" pri zmene hodnoty  
    @IBAction func hasChanged(_ sender: AnyObject) {  
        // aktivuju kod v kontextu ....  
        delegate?()  
    }  
  
    //  
    var delegate: (() -> ())?  
}
```

Události z buňky

```
//  
override func tableView(_ tableView: UITableView,  
                        cellForRowAt indexPath: IndexPath) -> UITableViewCell {  
    //  
    let cell = tableView.dequeueReusableCell(withIdentifier: "cellSegm") as!  
MySwitchCell  
  
    //  
    cell.textik?.text = "Nova \(indexPath)"  
    cell.swi.setOn(false, animated: false)  
    cell.delegate = {  
        // kontext closure s pristupem na cell, indexPath, ...  
        print("Index \(indexPath) udalost")  
    }  
  
    //  
    return cell  
}
```


Heterogenní tabulky

- DataSource chce pro každou indexPath jiný prototyp buňky.
  - tableView...cellForRowAt: může být značně košatá,
  - strukturované programování,
  - oddělené dataSource pro různé sekce.
- Formuláře s pevně stanovenou strukturou:
  - statické tableView. Prototypové buňky.

Další studium UIKitu

- Pickers — různé Views pro zadání hodnoty.
Alerts
- Množství knihoven pro přístup na uživatelská data (obrázky, hudba, kalendář, poznámky).
- Moderní koncepty UI (side-menu).

Příště

- Umíme programovat uživatelské rozhraní iOS aplikací (tu snadnější část tvorby aplikací).
- Closures.
- Vlákna, operace, fronty.
- Grand Central Dispatch.